

Verslag ledenbijeenkomst 28 mei 2024

Datum: 28 mei 2024
Van: Jorn Baan Hofman
Aan: Leden NP
Onderwerp: Verslag Ledenbijeenkomst 28 mei 2024

Aanwezigen

Annita Westenbroek (aantredend stuurgroep lid)	Dutch Biorefinery Cluster
Berend Reitsma	TAUW
Hylke Simonides	AVEBE
Jorn Baan Hofman (secretariaat, secretaris)	Netherlands Water Partnership
Josje Brouwers	KWR
Lucas van der Saag	ICL
Machteld Goossensen	Netherlands Water Partnership
Marieke Leenhouts (secretariaat, communicatie)	Netherlands Water Partnership
Nicky Kamminga	NCM
Reinier Gerrits (stuurgroep lid)	Meststoffen Nederland
Richard Ranter	GMB BioEnergie Zutphen BV
Rick Elmendorp (aantredend stuurgroep lid)	Netherlands Water Partnership
Roland de Bruijne	Knoell NL BV
Tiemen Nanninga (stuurgroep lid)	LeAF
Wim de Jong (uittredend stuurgroep lid)	Twence

Programma

1. Update secretariaat en stuurgroep
2. Activiteitenplan
3. Ledenuitvraag
4. Rondleiding Boerderij van de Toekomst
5. Netwerkborrel

Opkomst en uitvraag.

Met 15 aanwezigen, waren er 12 leden vertegenwoordigd. In het aanmelden was er een uitvraag wat de leden bijeenkomst voor hen geslaagd zou maken. Hieruit kwamen drie punten naar voren die tijdens de dag gefaciliteerd werden.

- Aan het eind van de dag concrete punten hebben om mee verder te gaan.
- Netwerken.
- Als iedereen aanwezig zou zijn.

1 Wijzigingen secretariaat en stuurgroep

Wijzigingen Secretariaat

Uittredend: Gijs van Heijst

Intredend: Jorn Baan Hofman (secretaris); Marieke Leenhouts (communicatie); Wilma Meinders (project support officer)

Na de wijzigingen bestaat het actieve secretariaat uit:

- Jorn Baan Hofman (Secretaris)
- Marieke Leenhouts (Communicatie)
- Wilma Meinders (Ondersteuning)

Wijzigingen stuurgroep

Uittredend: Wim de Jong (Twence); Bart Schalkwijk (Ministerie Infrastructuur & Waterstaat)

Intredend: Annita Westenbroek (Dutch Biorefinery Cluster); Rick Elmendorp (Netherlands Water Partnership).

De toetreding tot de stuurgroep van Annita Westenbroek en Rick Elmendorp wordt ter stemming gebracht. Dit werd zonder tegen stemmen aangenomen.

Het doel is om bij de volgende bijeenkomst een nieuw stuurgroep-lid te hebben die de overheid kan vertegenwoordigen.

Na de wijzigingen bestaat de actieve stuurgroep uit:

- Annita Westenbroek (Dutch Biorefinery Cluster)
- Rick Elmendorp (Netherlands Water Partnership)
- Ruud Schemen (Waterschap de Dommel)
- Reinier Gerrits (Meststoffen Nederland)
- Tiemen Nanninga (LEAF)

Jorn Baan Hofman geeft een overzicht van waar hij zich op gaat richten in het kader van zijn nieuwe taak als secretaris. Dit is o.a.:

- Het verdiepen in de nutriëntenkringloop en kennismaken met de leden van het Nutriënten platform
- Het formuleren van een langetermijnstrategie voor het Nutriëntenplatform.
- Het verstevigen van de contacten met het European Sustainable Phosphorus Platform (ESPP). Ze hebben een actieve lobby bij EU, maar ook een groot netwerk in Europa. We moeten als NP erover nadenken hoe wij van zo'n lidmaatschap bij ESPP gebruik willen maken. Hiervoor wil Jorn ook input ophalen van de leden van het NP.
- Nadenken over de strategie van het NP om input te geven op wetgeving zoals het de Urban Waste Water Directive welke doelen formuleert voor hergebruik fosfaat uit afvalwater.

2 Activiteitenplan

Tiemen Nanninga geeft een korte samenvatting van de activiteiten die zijn uitgevoerd in het kader van het NP.

- Het project Micronutriënten in de Kringloop (MIK) is afgelopen, de resultaten staan op de website van KWR. Een mooi gevolg van dit project is dat we in contact zijn gekomen met LNV.
- Het project Kringloop Nutriënten uit Afvalwater Proceswater (KNAP) is nu in uitvoering. Door de regen is het project wat vertraagd. Vanuit het ministerie is er wel aandacht voor, maar het NP moet het meer op de kaart zetten bij de overheid. Er zijn ambities voor circulaire landbouw, maar hiervoor moet het NP actie ondernemen om dit bekender te maken. Deze onderzoeken moeten ook vertaald worden naar concrete acties, hier heeft het NP een belangrijke rol in te spelen.
- Werkgroep wet- en regelgeving heeft nu twee subgroepen: aerobe biomassa en meststoffen uit urine. Er is nog ruimte voor een derde subgroep/nutriëntrijke stroom hiervoor willen we graag horen van leden waar behoefte aan is.

Er vindt een discussie plaats over de informatiestromen vanuit het NP over projecten. Dit naar aanleiding van een item in EenVandaag over het KNAP project waarvan leden pas laat op de hoogte waren. De belangrijkste conclusies zijn dat er:

- A) Een betere informatievoorziening voor de leden van het NP moet zijn wanneer de projecten van het NP in het nieuws komen.
- B) Er vanuit het NP nagedacht moet worden over lobbystrategieën en manieren om ook de politiek te betrekken bij de projecten van het NP. Hierbij is het belangrijk om te onderstrepen dat het NP de penvoerder van die projecten is.

Communicatieplan 2024:

Marieke Leenhouts geeft een overzicht van de doelstellingen op het gebied van communicatie:

- Het informeren van de leden van het NP over activiteiten en het NP in het nieuws.
- Het delen van NP projecten/resultaten aan een breder publiek (via LinkedIn en X). Mogelijke geïnteresseerden zijn bedrijven in de sector, maar ook ministeries/overheid. De leden worden opgeroepen om Marieke te laten weten wanneer zij denken dat een bericht of activiteit interessant kan zijn voor iemand die zij kennen.
- Communicatiestrategie: via sociale media, nieuwsbrief en e-mail worden er tweemaandelijks *newsflashes* uitgestuurd. De leden van het NP worden opgeroepen hier input voor aan te leveren.
- Evenementen, bijeenkomsten, presentaties etc.
- Er zijn een aantal onderwerpen die zich mogelijk lenen voor een vermelding in de nieuwsbrief:

- Werkgroep Wet & Regelgeving
- Het promoten van opkomende presentaties, zowel via de nieuwsbrief als via sociale media. Ook hiervoor worden leden opgeroepen input te leveren.
- De samenwerking met ESPP.
- Lobbyactiviteiten: hierbij kan er gekeken worden of er dingen zijn die zó nieuwswaardig zijn dat er ook een persbericht opgezet zou kunnen worden om naar de pers te sturen.

Ledenuitvraag:

Tijdens de leden uitvraag is er input gevraagd op de thema's: ESPP, Communicatie en Werkgroep wet- en regelgeving. De flip-over vellen zijn toegevoegd in de bijlage, einde van het document.

Lost van de uitvraag vindt er een discussie plaats over de rol van nutriënten bij de nieuwe overheid. Voor fosfaat en kalium is Nederland nu afhankelijk van niet-EU bronnen. Het sluiten van deze kringloop zou interessant kunnen zijn voor de overheid vanuit een leveringszekerheid en grondstoffen onafhankelijkheid perspectief. Dit aan consistent uitdragen in de communicatie naar de overheid en de EU van helpen om nutriënten ook bij dit kabinet op de agenda te houden.

ESPP:

- Het NP moet een actievere rol innemen bij activiteiten van het ESPP en invloed uitoefenen op EU-regelgeving. Het zou goed zijn om na te denken over lobbystrategieën.
- Inzetten voor goed scheiden van RWZI's en AWZI's, Dit maakt het eenvoudiger om uit AWZI gewonnen producten ontwikkelen.
- Promoten van recycle of bijmeng verplichtingen voor circulaire nutriënten.
- Actief ontsluiten van activiteiten voor leden.

communicatiestrategieën en onderwerpen:

- De volgende onderwerpen zouden interessant kunnen zijn voor de achterban: kalium, de kritieke grondstoffen lijst (Critical Raw Materials List), de Richtlijn Water, eventuele voorbeelden uit Duitsland. Ook een update over het ESPP is gewenst. Daarbij is het misschien interessant om informatie van de leden zelf aan te dragen.
- Er moet worden nagedacht over in welke vorm er gecommuniceerd wordt. Het is bijvoorbeeld een idee om informatie meer te categoriseren waardoor het makkelijker te vinden is voor de lezer.

Werkgroep Wet & Regelgeving:

- Er kan gekeken worden hoe het NP veilige secundaire meststoffen (teruggewonnen meststoffen uit organische meststromen) op toepassingslijst kan laten plaatsen (bijlage AA).
- Ruimte voor andere nutriënt houdende meststoffen en het toepassingskader erbij.
- Lobbyen bij de overheid voor stimuleringsregelingen voor deze toepassingen (een policy pull of push). Hierbij moet wel worden voorkomen dat het duurder wordt voor de boer of dat het minder duurzaam wordt voor de maatschappij.
- Het opzetten van een lobbyagenda: hiervoor heeft het NP medestanders nodig zoals boeren en boerenorganisaties. Er moet worden nagedacht over hoe het NP deze medestanders achter haar agenda krijgt. Ook moet er gekeken worden hoe de agenda van het NP aansluit op al bestaande regelgeving.

Actiepunten:

Tiemen:

- Afspraken maken over externe communicatie van NP over projecten.

Jorn:

- Afspraken maken over externe communicatie van NP over projecten.
- Uitwerken leden uitvraag en notulen.

Bijlagen

WERKGROEP WET- & REGELGEVING

* Implementatie Rente in NL regelgeving

- Voldoende ruimte om ^{veilige} sec. meststoffen op toepassingslijst te plaatsen
  - ↳ wat zijn secundaire meststoffen?
  - te algemeen: veiligheid vooraf

* Ruimte voor andere nutriënt houdende meststoffen

- voor toepassingskaders
  - ↳ veiligheid vooraf → geen risico op organische microverontreinigingen (hormone, medicatie, PFAS, BPA, ...)
  - ↳ veiligheid vooraf → zonder bewerking / monitoring
  - ↳ veiligheid vooraf → zonder bewerking met monitoring
  - ↳ veiligheid vooraf → met na bewerking + monitoring
  - ↳ veiligheid vooraf → alleen op specifieke gronden

* Stimuleringsregelgeving voor toepassing van sec meststoffen

- verplicht aanded gerecyclede nutriënten (kan NL of EU)
- voordeel voor toepassing gerecyclede nutriënt
  - voorkomen dat het te duur wordt voor de boer en minder duurzaam voor de maatschappij
  - balansering met andere duurzame doelstellingen (energie, water, NOx, etc)

* Lobby-agende + Stakeholder inventarisatie

Meststuffers mobiliseren

Gebouwers nutriente (landbouw) meekrijgen

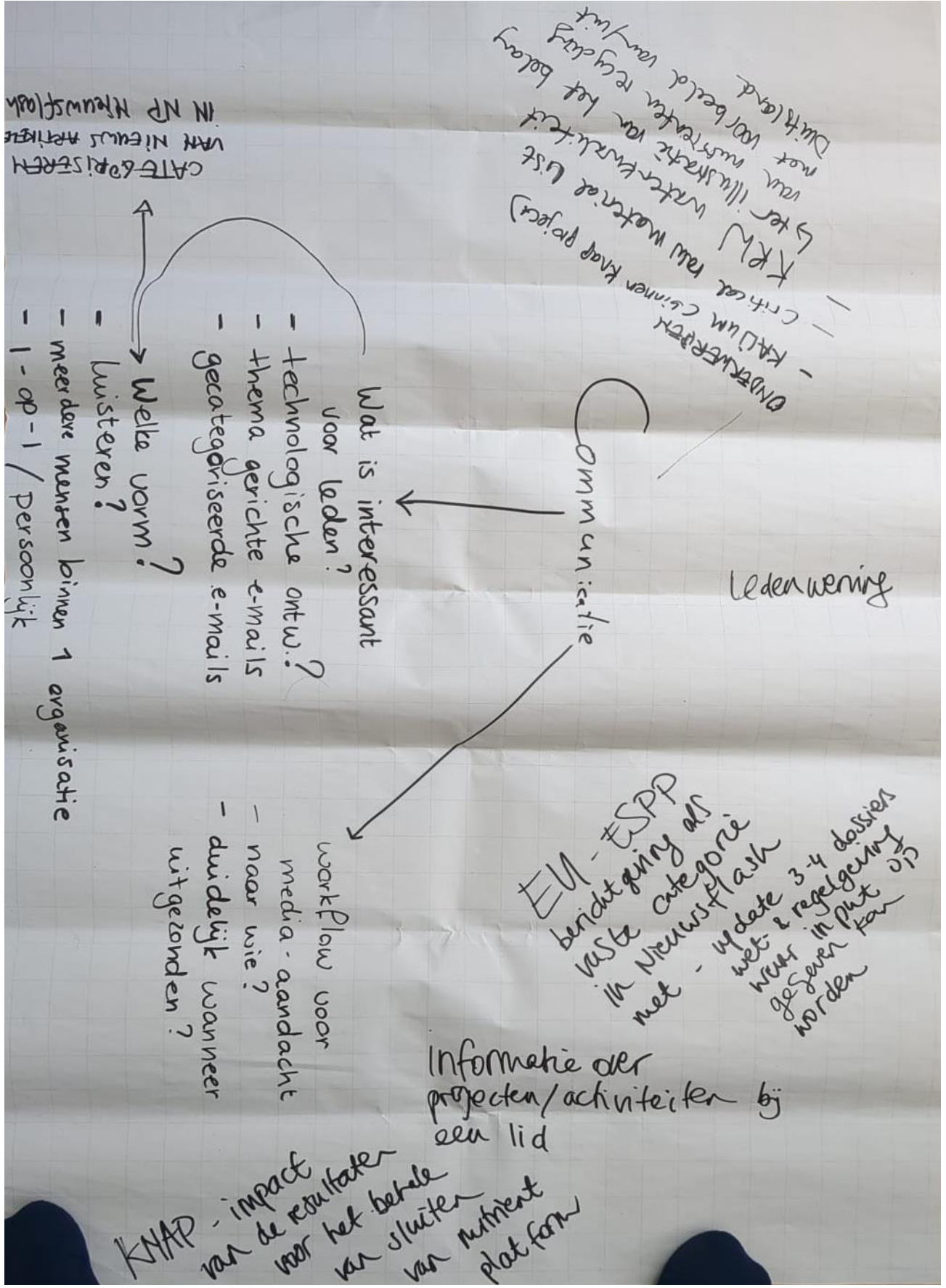
van probleem vermydend naar oplossingsgericht

Inzicht in politieke agenda nutriënt/meststof-beleid en de procedures.

→ Van middelgedreven landbouw naar doelgedreven landbouw

Doel: vruchtbare bodem + goede waterkwaliteit

↳ terop sturen en monitoren

ESPP

8-9 oktober

- VERPLICHTING / DOELSTELLING P-regulering-RWzi's per lidstaat.
(Wetgeving) • AWzi's
- ~~MAAK~~ MAAK ONDSCHIED TUSSEN RWzi's EN AWzi's
IN LAATSTE (AWzi's) KAN JE HET GEHEEL TERUGBRINGEN (INCL. ORG. STOF
+ ANDERE NUTRIENTEN)
VERMENG RISICO'S RWzi'S NIET MET ZUIVERE AWzi'S STRATEN
- WAT ZIJN VOLUMES P IN AWzi'S EN RWzi'S (POTENTIEEL)
- BEGIN MET DE TRAKKELIJKE STRATEN!
- NPK Recycle verplichting
(karkes moeten 20% gerecycled product
bevatten)
- VOORKOM ~~VERWARRENDE~~ TERM BioBASED FERTILIZER
→ VIRGIN / RECYCLED NUTRIENTEN
EN/OF PRE → POST CONSUMER
- DISCUSSIE MET BIOLOGISCHE LANDBOU AANGAAN OVER
TOEPASSEN GERECELEDE MESTSTOFFEN

- Actief ontsluiten van ESPP activiteiten voor NP
↳ Slur door
- Expert groep Landbouwers → Max ESPP is er bij betrokken

Renure → N stroom uit mest, producten worden gedroogd. Nieuwe wetgeving waardoor ze weer besesbaar.
↳ Jan Roels
↳ Des ondanks zijn er nog steeds producten die het niet over vallen. Dit moet nog gerevisieerd worden.